

Kapitel 2

Ett ljud letade sig envist in genom slöjan som sömnen hade vävt runt lövjekarlen och hur han än kämpade kunde han inte hålla fast vid sin dröm. Den försvann och efter bara en kort stund kunde han inte ens minnas den. Det enda som dröjde kvar var en stor sorg och den sortens saknad som en människa bara känner när den har mist någon den håller kär. Det gjorde ont djupt inne i lövjekarlens själ och som så många gånger tidigare undrade han om han någonsin skulle hitta det han sökte, det som hans hjärta längtade efter.

Han rullade över på sin vänstra sida. Pigan som hade följt med honom till höskullen låg ännu kvar bredvid honom men han kände inte för att sträcka ut sina armar och dra henne intill sig. Hon var en vacker kvinna, det gick inte att förneka, och hennes unga kropp hade känts alldeles underbar mot hans. Men nu när de låg bredvid varandra i mörkret, efter att lövjekarlen hade vaknat från sin dröm, hyste han inga känslor alls för henne. Istället kände han att han inte borde ha legat med henne, att han hade bedragit sin älskade genom att ge sin kropp till en annan kvinna. Men det var bara dumheter. Han hade ingen älskade. Inte i detta liv i alla fall.

– Einar. Einar, kom.

Vinden skakade ladugårdsdörren och lövjekarlen for upp, med ens klarvaken. Vinden hade burit med sig en röst, en röst som han inte hade hört på många, många år. En röst som han kände igen från ett annat liv och en annan tid. En röst som han nästan hade glömt. Men nu ropade den hans namn, ett namn som knappt någon kände till. Han kallades lövjekarl av dem han lyckades hela med sina örter och avkok och vandrare av dem som såg honom dra från by till by. Genom åren hade han även blivit kallad tjuv, oäkting och horunge och många andra namn han inte ville minnas. Hans rätta namn kände nästan ingen, det hade han sett till. För han hatade sitt

namn, hade gjort det sedan han var liten. Hans mor hade alltid uttalat det med ett sådant förakt att den unge gossen snart föredragit att bli kallad vad som helst förutom det. Men rösten som nu kallade hans namn var mjuk och smekte hans sårade själ som en ljummen sommarvind.

– Kom, Einar. Kom till skogen.

Pigan sov som en stock. Hon hade fått i sig tillräckligt mycket brännvin under kvällen för att inte vakna förrän på morgonen. Även om hon vaknade till innan dess skulle hon knappast sakna honom. Lövjekarlen var tveksam till att hon ens skulle minnas att de hade legat tillsammans. Kanske skulle hon bli lite förbryllad över att hon låg på höskullen med livet oknutet och kjolen uppskjuten till midjan, men det kom hon nog över snart. Det gjorde de alltid.

– Kom, Einar. Kom.

Rösten slutade inte kalla. Lövjekarlen tog på sig sin varma rock och pälsmössan och plockade ihop sina tillhörigheter. Han visste inte om han skulle komma tillbaka och ansåg därför att det var bäst att ta med sig allting. Han ägde inte mycket. Bara ett knyte med några torkade örter och blad, några användbara rötter och ett eller annat litet kärl som kunde innehålla allt från pulver till salvor som han använde för att göra gott i världen. Han hade hoppats att knytet även skulle innehålla lite mat när han lämnade gården men nu kände han att det kvittade. Han skulle snart komma till en ny gård där hans helande konster kom väl till pass och han skulle kunna fylla knytet med förnödenheter där istället. Nu ville han bara följa rösten som ropade hans namn.

Ute var det isande kallt. Vinden ylade runt ladugårdsknuten och snön föll så tätt att lövjekarlen inte ens kunde se boningshuset, och ju längre bort från gården han kom desto tydligare blev känslan av att han höll på att lämna den vanliga världen där människorna låg och sov i sina sängar och drömde om våren. Det kändes som om han gick in i en annan värld, en värld full av trolldom och spöken, en värld där han passade in mycket bättre. Vart han däremot var på väg visste han inte. Rösten hade slutat kalla på honom, men ändå

fortsatte han, bort från gården, över de snötäckta ängarna och in i skogen, lika säker på sin väg som om han följde en stig.

Skogen var tyst som graven. Till och med de vilda djuren gömde sig denna kalla midvinternatt och de som ändå var i rörelse hördes inte då allt ljud slukades av snön innan det nådde någons öra. Lövjekarlen blev därför mäktat förvånad när han plötsligt fick syn på en gestalt.

Försiktigt slank han in bakom ett träd. Han visste ännu inte vem eller vad han hade stött på där i skogen. Det kunde vara vad som helst, en människa, ett väsen, någonting gott, men lika väl någonting ont och lövjekarlen bestämde sig för att inte ge sig tillkänna riktigt ännu. Han skulle iaktta gestalten en stund först.

Efter ett tag kom han fram till att det var en människa, en ung kvinna som var inlindad i en tjock kappa. Hon bar på ett knyte som hon tittade till då och då och pratade med. Högst troligen var det ett spädbarn. Lövjekarlen rynkade pannan. Vad i herrens namn gjorde en ung kvinna med ett litet barn här i skogen, mitt i natten och i detta väder? Hade hon gått vilse? Borde han hjälpa henne? Men den unga kvinnan verkade ytterst säker på sin väg, nästan lika säker som han själv.

I en glänta stannade hon till och lövjekarlen såg bestört på hur hon böjde sig ned och lade knytet på den frusna marken. Så det var därför hon hade gett sig in i skogen mitt i natten, för att göra sig av med sitt barn! Lövjekarlen knöt nävarna när en våg av hat och avsky sköljde över honom. Att den unga kvinnan var tvungen att göra sig av med sitt barn var en sak. Hon kanske var ogift eller fattig eller så var barnets far gift med en annan. Hon hade säkert goda skäl, men hade hon inte kunnat välja ett annat sätt för att göra sig av med barnet? Här ute i skogen skulle det plågsamt frysa ihjäl eller bli slitet i stycken av en flock hungriga vargar. Hur kunde kvinnan vara så hjärtlös?

Lövjekarlen skulle precis träda fram då den unga kvinnan tog av sig sin kappa och lindade den runt barnet. Sedan stod hon där i bara kjolen, huttrande av kylan med tårarna strömmande ned över

hennes bleka kinder, och lövjekarlen kunde inte hata henne längre. Nu ville han bara hjälpa henne. Men innan han hann fram till henne hade hon vänt på klacken och börjat springa därifrån, snabbt och ljudlöst som en hare.

Lövjekarlen stod kvar i skuggorna en stund tills han var säker på att kvinnan inte skulle återvända. Om hon ångrade sig ville han ge henne tillfälle att omfamna sitt barn och börja om på nytt utan att behöva förklara sig för honom, en främling. Men tiden gick och hennes fotspår täcktes av snön och lövjekarlen var tvungen att inse att hon inte skulle komma tillbaka. Nu vilade barnets öde i hans händer.

Han gick inte fram till granen på en gång utan gick runt den i en cirkel med ryggen mot skogen och ögonen fästa på det lilla knytet vid granens rot. Barnet var nog odöpt, och dess själ inte beskyddad på något annat sätt heller, och i skogen fanns det många väsen som bara allt för gärna ville sätta sina klor i en ren, oskyldig själ. Cirkeln skulle hålla dem på avstånd, åtminstone tills det lilla livet hade fått ett namn. Men när cirkeln var fullbordad, tvekade han. Vad angick det här honom egentligen? Han hade kommit till skogen av helt andra skäl. Ingen skulle bry sig om han bara gick iväg nu. Men han kunde inte. I hela sitt liv hade han kämpat för att göra gott i den här världen. Han kunde inte bara ge sig av. Dessutom hade rösten slutat kalla på honom och han visste inte åt vilket håll han skulle gå härnäst.

När han plockade upp knytet och barnet inte rörde på sig, befärade lövjekarlen det värsta. Natten var kall och han visste inte hur långt den unga kvinnan hade färdats. Barnet kanske redan var dött. Vad skulle han göra då? Skulle han bära det lilla liket till byn och be prästen att lägga det i vigd jord? Eller skulle han själv begrava det, här i skogen, odöpt och ensamt? Hur skulle den lilla själen då någonsin kunna finna ro?

Han svalde torrt och drog bort kappärmen som kvinnan hade lindat runt barnets huvud. När hans fingrar smekte barnets kind märkte han att den var varm. Barnet levde och gnydde lätt i sömnen.

Med en suck av lättnad svepte lövjekarlen kappärmen runt barnets huvud igen och tryckte knyttet tätt intill sig. Här i skogen kunde han inte göra mycket för det lilla livet. Barnet behövde mat och värme och det fanns inte i skogen. I byn däremot kunde han nog hitta allt han behövde. Byns präst skulle säkert förbarma sig över det lilla barnet och ta hand om det. Om prästen inte kunde göra det, fanns det säkert en god kvinna i byn eller ett kloster inte för långt bort.

Så började lövjekarlen gå i samma riktning som den unga kvinnan hade sprungit. Men med varje steg han tog växte en oro inom honom som han inte kunde förklara. Det kändes som om en osynlig kraft drog honom tillbaka och mer än en gång trodde han sig höra rösten igen. Men när han stannade till för att lyssna hörde han ingenting förutom vindens brus och vargarnas ylande långt borta på andra sidan skogen.

När han nådde skogsbrynet förmådde han inte gå längre trots att han redan kunde skimta kyrktornet. Barnet i hans famn hade också blivit oroligt och grät tyst mot hans bröst.

– Det är inte långt kvar nu, viskade han och smekte den bleka kinden. Jag vet att du är hungrig. Men jag har ingenting att ge dig nu.

I samma ögonblick som han tittade ned på barnet skingrades molnen. Fullmånens sken lyste upp natten som om någon hade tänt tusentals ljus och barnet öppnade ögonen. Lövjekarlen flämtade till men inte av rädsla som alla andra hittills hade gjort då de skådat barnets gula ögon. Han var bara överraskad att han kände igen dem.

– Du har visst vandrat på denna jord förut, lilla vän.

Han kunde inte säga var och när han hade sett dessa bärnstensfärgade ögon tidigare och han visste inte varför det kändes som om de tillhörde en kär vän som han för länge sedan hade mist. Men han visste att han aldrig skulle kunna lämna ifrån sig detta barn, framför allt inte till en präst. Barnet hade ett djurs ögon och liksom djuren hörde barnet hemma i naturen, i skogen, under stjärnhimlen och månen, precis som han. Bakom kyrkomuren skulle det förtvina som en blomma i skuggan.

– Jag ska ta hand om dig, lovade han. Jag ska beskydda dig och lära

dig allt jag kan. Och jag har en känsla av att du kommer att lära mig en hel del du också.

Kvinnan som satt på bordets kortsida klamrade sig förtvivlat fast vid sitt ölstop.

– Jag har då aldrig sett sådana ögon, fortsatte hon sin berättelse. De lyste i mörkret som glödande kol. Och så håret! Som eld, jag svär. Och när barnet lades i moderns famn så dog hon. På fläcken. Bara så där. Det var Djävulens avkomma, det är jag säker på.

Några pigor gjorde korstecknet och tryckte sig närmare ihop på bänken medan drängarna himlade med ögonen åt dessa fåniga fruntimmer. De var då alldeles för lättskrämda och trodde på varje ord som gamla Agda diktade ihop.

– Vad gjorde prästen då? ville en av pigorna veta.

Agda tog en klunk öl till. Visst var det tidigt på morgonen, men att ha lite rusdryck i sig hela tiden hade känts bra ända sedan den natt då hon hjälpte till att förlösa prästens barn. Det hade varit en kuslig natt och Agda ville gärna glömma den. Men först skulle så många som möjligt få höra hennes berättelse.

– Han läste en bön och kastade ut odjuret, fortsatte hon. Sedan krälade det ut i natten och in i skogen.

En av pigorna skrek till.

– Det är kanske där ute nu och vill komma in, pep hon.

– Ditt enfaldiga våp, utbrast en av de äldre pigorna. Agda talar bara strunt. Jordemodern själv har berättat att prästens barn var dödfött och att hans hustru förlorade så mycket blod att hon inte överlevde födseln.

– Lögner! skrek Agda. Lögner alltihop! Prästen har mutat jordemodern med pengar så hon skulle hålla tyst om vad som verkligen har skett.

– Än du då? frågade en gammal dräng. Har inte du fått tillräckligt med pengar för att hålla din stora trut?

– Hur kan jag vara tyst när prästen låter Djävulens avkomma ströva omkring mitt ibland oss arma människor? Hur kan jag hålla tyst

om att hans hustru har bolat med den Onde?

– Nu räcker det!

Tjänstefolket ryckte till. Ingen av dem hade hört husbonden komma in i drängstugan. Han var en stor man med en mörk, dundrande röst och då han talade vågade ingen yttra ett knyst.

– Jag tål inte att du talar illa om de döda i mitt hus, Agda. Kyrkoherdens hustru var en god och rättfärdig kvinna och han är nu en bruten man som har mist både sin käraste och sitt förstfödda barn. Du ska inte sitta här och baktala honom med din giftiga tunga. Drick upp och försvinn härifrån innan jag pryglar dig från gården.

Agda drack aldrig upp. Hon plockade ihop sina pinaler och rusede förnärmad ut ur stugan, tätt följd av husbonden. Han ville nog säkerställa att hon verkligen lämnade gården. Tjänstefolket däremot satt kvar i stugan. Några höll med husbonden och skrattade åt gamla Agda. Hon ville nog bara göra sig viktig och få sig ett stop öl här och där, sade de. Men några av pigorna sneglade fortfarande med skräckfyllda ögon mot skogen. Det var kanske där ute i alla fall, djävulsbarnet. Kanske hade det varit detta barn som dödat prästens unga piga för två nätter sedan och inte vargarna som alla sade. Barnet hade kanske velat hämnas för att ha blivit utdrivet ur prästens hus och den unga pigan hade varit ett lätt offer på sin arla spatsertur.

Då alla var upptagna med att framföra sina åsikter smet lövjekarlen ut ur drängstugan utan att någon lade märke till honom. Han hade egentligen bara kommit in denna morgon för att han hade blivit lovad lite färdkost som tack för att han hade behandlat en av drängarnas förpestade sår kvällen innan. Han hade tänkt ge sig av igen efter det att han hade fått bröd, lite torkat kött och några kakor som var kvar efter julen. Men då hade gamla Agda dykt upp och lövjekarlen hade varit för nyfiken för att inte lyssna på hennes berättelse. Nu var han glad att han hade stannat. Nu visste han att barnet som han hade hittat i skogen, och som nu sov så sött i ladugården, var dotter till sockenprästen. Så måste det vara. Det var inte möjligt att det skulle ha fötts två flickebarn med rött hår och gula ögon under en och samma natt. Och kvinnan som han hade sett i gläntan

måste ha varit prästens piga, den olyckliga flickan som hade sprungit vilse i skogen och fallit offer för vargarna.

Utan att någon såg honom smög lövjekarlen in i ladugården där han hade gömt det lilla barnet. Han hade inte velat visa upp flickan för någon då de säkert skulle ha ställt en mängd frågor. Det var rätt ovanligt att en ensam vandrare hade med sig ett barn, ett spädbarn till och med, och ännu hade han inte hunnit dikta ihop en berättelse om varför han hade en liten unge med sig. Nu var han lättad över att ingen hade sett barnet. De skulle säkert ha lagt märke till dess röda hår och gula ögon, och efter att ha hört Agdas berättelse skulle säkert någon ha räknat ut vem barnet var. Vad som skulle ha hänt då ville lövjekarlen inte ens tänka på.

Det var knäpptyst i ladugården och han kunde inte annat än le. Flickan måste vara det tystaste barnet i världen. Sedan han hittat henne hade hon inte skrikit en enda gång, inte ens den första morgonen då hon måste ha varit helt utsvulten. Men det som förbryllade lövjekarlen mest var att alla djur runt omkring barnet hade tystnat. Det var nästan som om de inte ville störa flickans sömn.

Långt inne i ladugården, i det tomma båset där han hade bäddat ned barnet i en krubba, möttes lövjekarlen av ett par lysande gula ögon och ett fräsande som skulle ha fått även den modigaste av Agdas åhörare att fly. Lövjekarlen däremot visste att det inte var någon fara. Det var inte Djävulens avkomma som spottade mot honom i mörkret.

– Tack för att du höll vakt över barnet, sade han till den svarta katten som satt på krubbkanten och klappade den på huvudet. Men vi måste ge oss av nu. Jag befarar att Dalarna inte är ett tryggt ställe för flickan med bärnstensögonen.

Ingen såg lövjekarlen när han gick från gården med sin lilla skyddsling i famnen och när han lämnade Gagnefs socken snöade det så hårt att hans fjät inte varade längre än tre steg i taget. Stormen tilltog och människorna kurade ihop sig i sina stugor. Det skulle bli en av de strängaste vintrarna i mannaminne.